

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 06 0 U 017437 23 Uvp
Sarajevo, 10.08.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Danilović Edine, kao predsjednice vijeća, Mahić Samardžić Amele i Džerahović Emire, kao članova vijeća, te Pita Minele kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice A.N. iz M., ul. ..., protiv akta broj: FZ3/8/1-35-1-11134-4/15, MB/OB: 1031528562 od 20.10.2022. godine, tuženog Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari prestanka prava na isplatu starosne penzije, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 017437 22 U od 08.05.2023. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 10.08.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 017437 22 U od 08.05.2023. godine preinačava i rješava.

Tužba se uvažava, osporeno rješenje tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, broj: FZ3/8/1-35-1-11134-4/15, MB/OB: 1031528562 od 20.10.2022. godine i prvostepeno rješenje direktora Kantonalne administrativne službe Travnik, matični broj 1031528562 od 13.07.2022. godine, se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 017437 22 U od 08.05.2023. godine, odbijena je tužba tužiteljice podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njena žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe u Travniku matični broj 1031528562 od 13.07.2022. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužiteljici je prestalo pravo na isplatu starosne penzije, sa 28.02.2022. godine, zbog nedostavljanja „potvrde o životu“.

Zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljica je osporila pobijanu presudu prvostepenog suda, zbog povrede Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao i povrede Zakona o upravnom postupku i upravnom sporu. U zahtjevu navodi niz povreda u postupanju, pa tako smatra da je pogrešno primijenjena odredba član 115. stav 2. i 3. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, jer je donesena odluka o prestanku prava na penziju, a prema navedenoj odredbi samo je moglo doći do obustave isplate penzije. Dalje smatra da su povrijeđene odredbe člana 1., 8., 12., 34. i 36. Zakona o upravnom postupku, kao i načelo srazmjernosti iz člana 5. stav 3. i člana 240. stav 2. Zakona o upravnom postupku. Također je ukazano na povredu postupka jer nije saslušana kao stranka, kao i iz razloga što joj nije dostavljen odgovor na tužbu tuženog, navodeći da su joj povrijeđena i prava iz člana 8. člana 1. Protokola broj 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Predlaže da ovaj sud iz navedenih razloga presudu prvostepenog suda ukine i predmet vrati drugom vijeću

suda na ponovno rješavanje ili da se odluka preinači na način da se tužba uvaži osporeno rješenje tuženog, kao i prvostepenog organa ponište, te utvrdi obustava postupka.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da sud isti odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima iz spisa proizilazi da je tužiteljici rješenjem direktora Kantonalne administrativne službe Travnik od 26.08.2015. godine priznato pravo na starosnu penziju, u iznosu od 91.4476 KM, počev od 01.06.2015. godine; da je postupajući po obavijesti Sektora za sistem i provođenje prava iz PIO primjenom međunarodnih ugovora-Odjeljenje za isplatu naknada i penzija od 07.06.2022. godine prvostepeni organ, odnosno direktor Kantonalne administrativne službe u Travniku donio rješenje broj: FZ9/2/1-35-1-50063/22 od 13.07.2022. godine, kojim je tužiteljici prestalo pravo na isplatu starosne penzije sa 28.02.2022. godine, zbog nedostavljanja potvrde o životu. U obrazloženju navedenog rješenja se navodi da je doneseno na osnovu člana 115. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/15, 93/19-Odluka Ustavnog suda FBiH broj 90/21). Tužitelj je osporio navedeno prvostepeno rješenje, pa je tuženi donio rješenje od 20.10.2022. godine kojim je odbio žalbu tužiteljice izjavljenu protiv ovog rješenja, a što je prvostepeni sud također cijenio pravilnim i tužbu odbio. Iz stanja spisa također proizilazi da se u spisu nalazi potvrda o životu od 06.12.2022. godine, kao i rješenje prvostepenog organa uprave od 07.12.2022. godine kojim je ponovo uspostavljena isplata starosne penzije tužiteljici i to počev od 08.08.2022. godine.

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke je osnovan.

Osnovano se u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke navodi da je pobijana presuda donesena uz pogrešnu primjenu odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, pa cijeneći stanje upravnog spisa i obrazloženje pobijane presude ne može se prihvatiti kao pravilan stav prvostepenog suda i upravnih organa.

Naime, nije sporno da je članom 115. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/18, 93/19 - Odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, 90/21, 19/22 i 42/23), propisano da je korisnik penzije kome se isplata vrši van Federacije obavezan da na kraju kalendarske godine, nosiocu osiguranja dostavi potvrdu o životu, dok je stavom 3. propisano da korisniku penzije koji ne postupi na način iz st. (1) i (2) ovog člana ili se ne odazove pozivu nosioca osiguranja za činjenice za koje je vezano korištenje prava, isplata penzije se obustavlja.

Međutim, prvostepeni penzioni organ, suprotno citiranoj odredbi, za tužiteljicu utvrđuje prestanak prava na isplatu starosne penzije, iako se u situaciji nedostavljanja potvrde o životu, za korisnike penzije kojim se isplata vrši van Federacije, može donijeti isključivo odluka o obustavi penzije, što rješenje prvostepenog penzionog organa čini nezakonitom, a koje nezakonito rješenje tuženi i prvostepeni sud pogrešno smatraju ispravnim.

Kada je u pitanju dostavljanje potvrde života kao uvjeta za isplatu penzija koje se vrše van Federacije BiH, stvarni smisao ovakve zakonske odredbe je suzbijanje eventualne

zloupotrebe i zbog toga obustava isplate penzije se nastavlja nakon što se otklone smetnje koje su bile razlog obustave, dok nedostavljanje potvrde o životu nikako ne može biti razlog za prestanak utvrđenog prava, pa i isplate, kako to pogrešno smatraju upravni organi, a i prvostepeni sud. Inače, obustava isplate i prestanak prava na isplatu penzije su različiti pravni instituti, koji proizvode različite pravne posljedice. Pa tako prestanak prava na isplatu penziju podrazumijeva prestanak prava koje je već utvrđeno, dok obustava isplate predstavlja administrativnu mjeru zadržavanja isplate s određenim vremenskim ograničenjama, a ne gubitak ili trajni prestanak prava, niti se dira u sam osnov za isplatu penzije.

Pored toga, ovaj sud smatra potrebnim napomenuti, a što se navodi i u zahtjevu tužiteljice, da prema ustanovljenoj praksi Ustavnog suda BiH, penzija u smislu člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju predstavlja imovinu, a isplata penzije ima karakter stečene imovine, što je u konkretnom slučaju potpuno zanemareno.

Imajući u vidu naprijed navedeno, a na osnovu člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, ovaj sud je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, pobijanu presuda prvostepenog suda preinačio, tako što je tužbu uvažio, poništio osporeno rješenje tuženog, kao i prvostepeno rješenje, te predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak da bi u ponovnom postupku prvostepeni organ postupio po primjedbama i uputama ovog suda i na osnovu pravilne primjene odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, vodeći računa i o stanovištima Ustavnog suda BiH, donio pravilnu i zakonitu odluku po zahtjevu tužiteljice.

Zapisničar
Pita Minela, s.r.

Predsjednica vijeća
Danilović Edina, s.r.